

KANGASALAN KIRKKOJÄRVEN NATURA-ALUE

MAANKÄYTÖN MUUTOKSET NATURA-VERKOSTOON LIITTÄMISEN JÄLKEEN

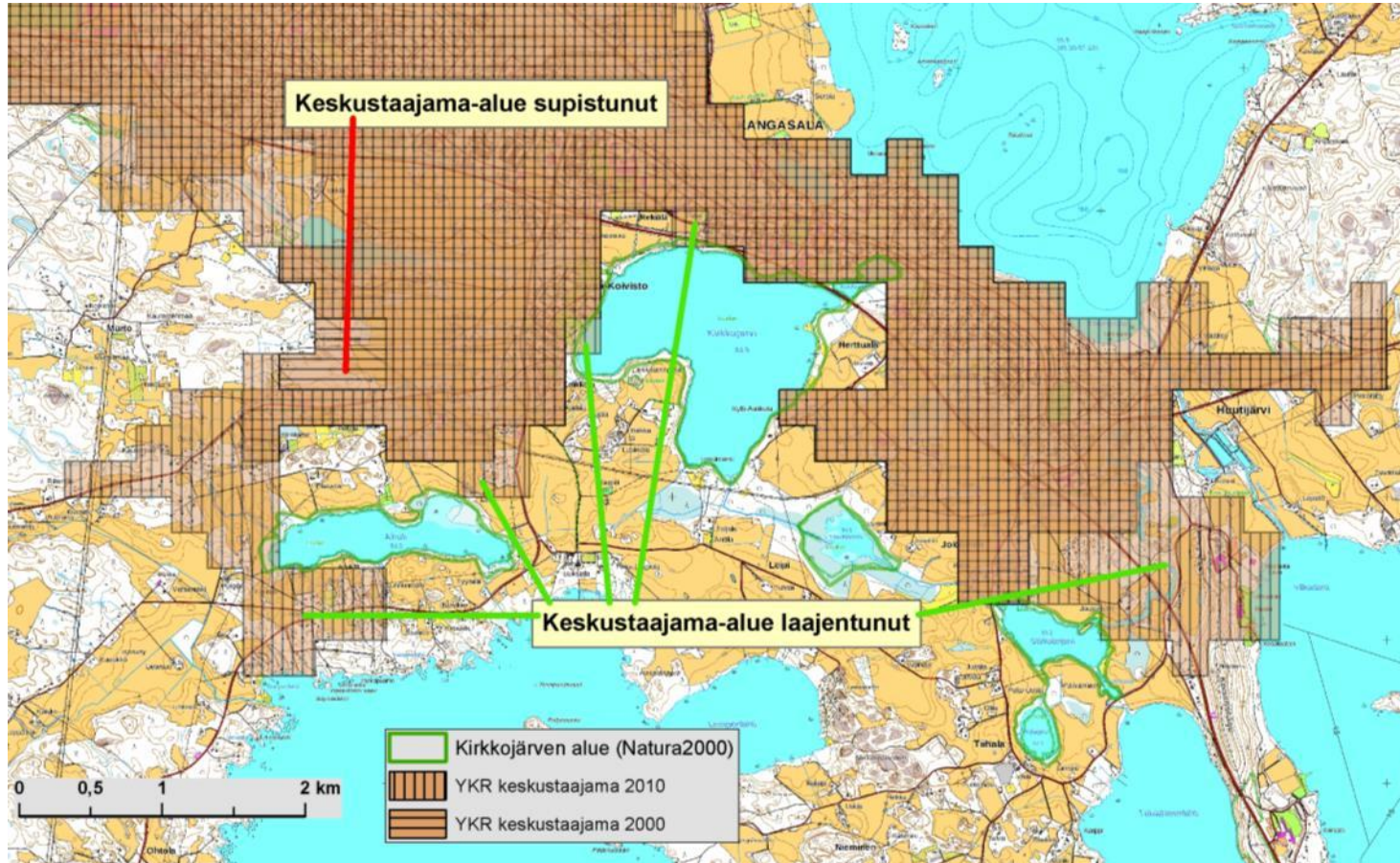
LAATIJA: JUSSI MÄKINEN

TARKASTAJA: MARKETTA HYVÄRINEN

TARKASTELUN TAUSTA, TAVOITE JA MENETELMÄ

- Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ehdotusvaiheessa laadittiin luonnonsuojelulain 65 § :n mukainen arviointi kaavamerkintöjen vaikutuksista Kangasalan Kirkkojärven Natura 2000 -alueeseen.
 - Arvioinnin tulos oli, etteivät maakuntakaavan merkinnät merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura-verkostoon.
- Keski-Suomen ELY-keskus antoi 30.11.2016 lausuntonsa Natura-arvioinnista.
 - Johtopäätös: maakuntakaavan merkintöjen ja määräysten mukainen kaavan toteutus ei heikennä merkittävästi Natura-alueen luonnonarvoja.
 - ELY-keskus piti kuitenkin tarpeellisena kartoittaa vaikutusalueen aiempaa, vuoden 1998 jälkeen tapahtunutta maankäyttöä. Mikäli maankäytön vaikutukset voimistaisivat yhteisvaikutuksina maakuntakaavan vaikutuksia, ratkaisujen vaikutukset tulisi arvioida.
- Tässä tarkastelussa kartoitetaan vuoden 1998 Natura-päätöksen ja vuoden 2016 välillä Natura-alueella ja sen ympäristössä tapahtuneet maankäyttömuutokset ja esitetään arvio niiden vaikutuksista Natura-suojeluperusteisiin.
- Tarkastelu on tehty kartta-, ilmakehu- ja YKR-aineistoja vertailemalla. Tuloksien tulkinnessa on otettava huomioon toteutuneen maankäytön suhde maakuntakaavan yleispiirteisyyteen.

TAAJAMARAKENTTEEN MUUTOS

Aineisto: SYKE YKR kaupunkiseudut, Pirkanmaan liitto

YKR-AINEISTON VERTAILU, VUODET 2000 JA 2010:

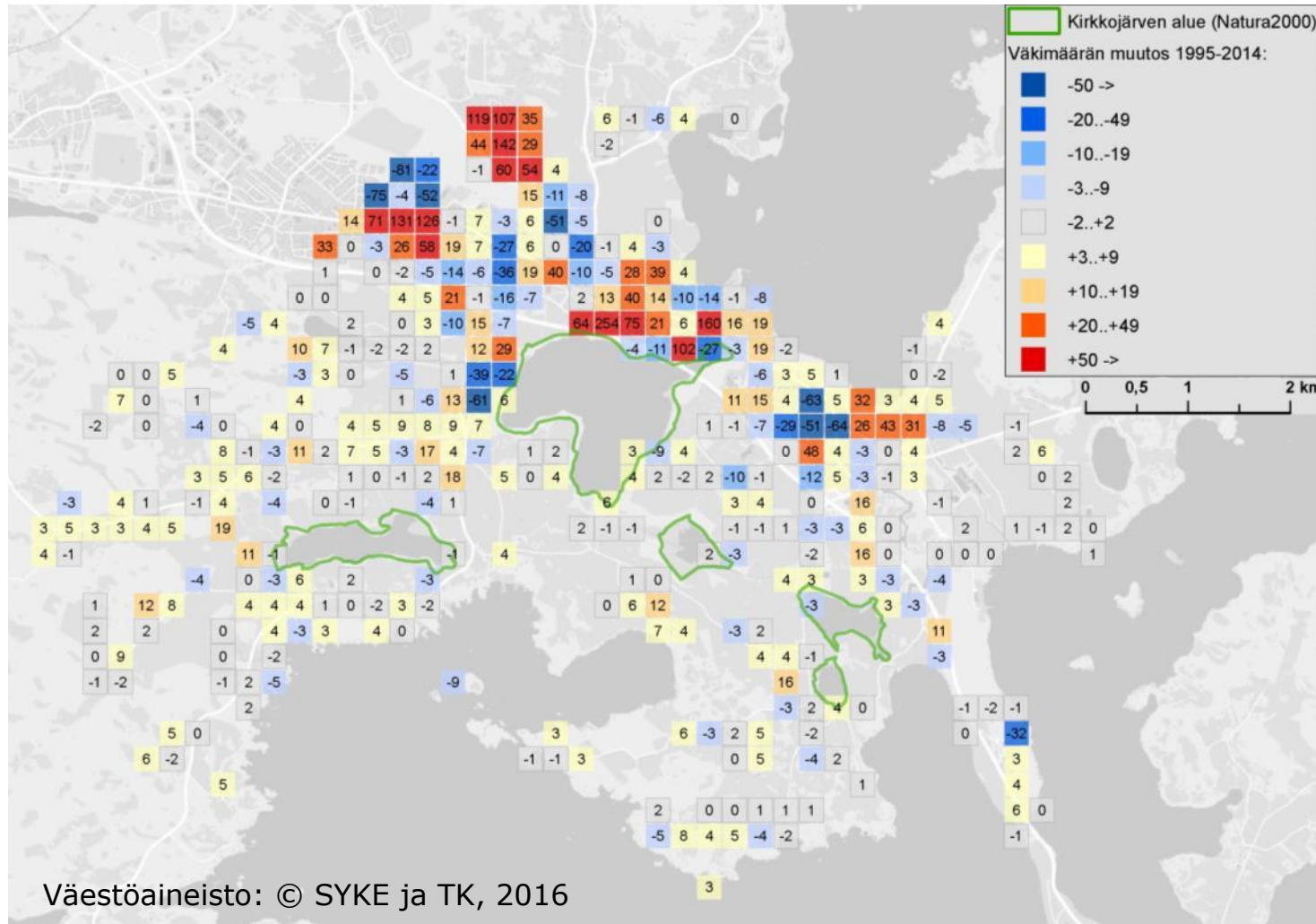
Taajama-alue laajentunut
etenkin Ahulin ympäristössä
ja Säkölänjärven
koillispuolella

Ranta-Koiviston alueella
pientä laajenemista

Herttulan alueella ei
muutoksia

Jokioisten alueen
laajeneminen ajoittunut
vuosien 1990 ja 2000 välille

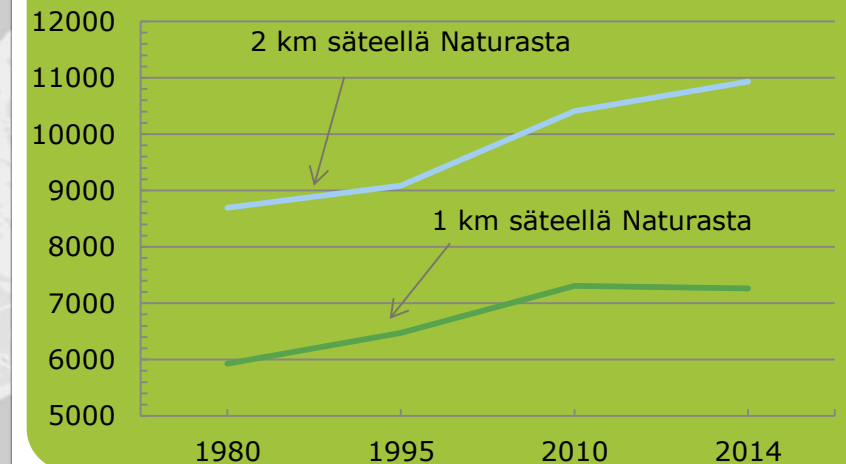
VÄESTÖMÄÄRÄN MUUTOS

Suurin väestön lisäys on kohdistunut Kangasalan keskusta.

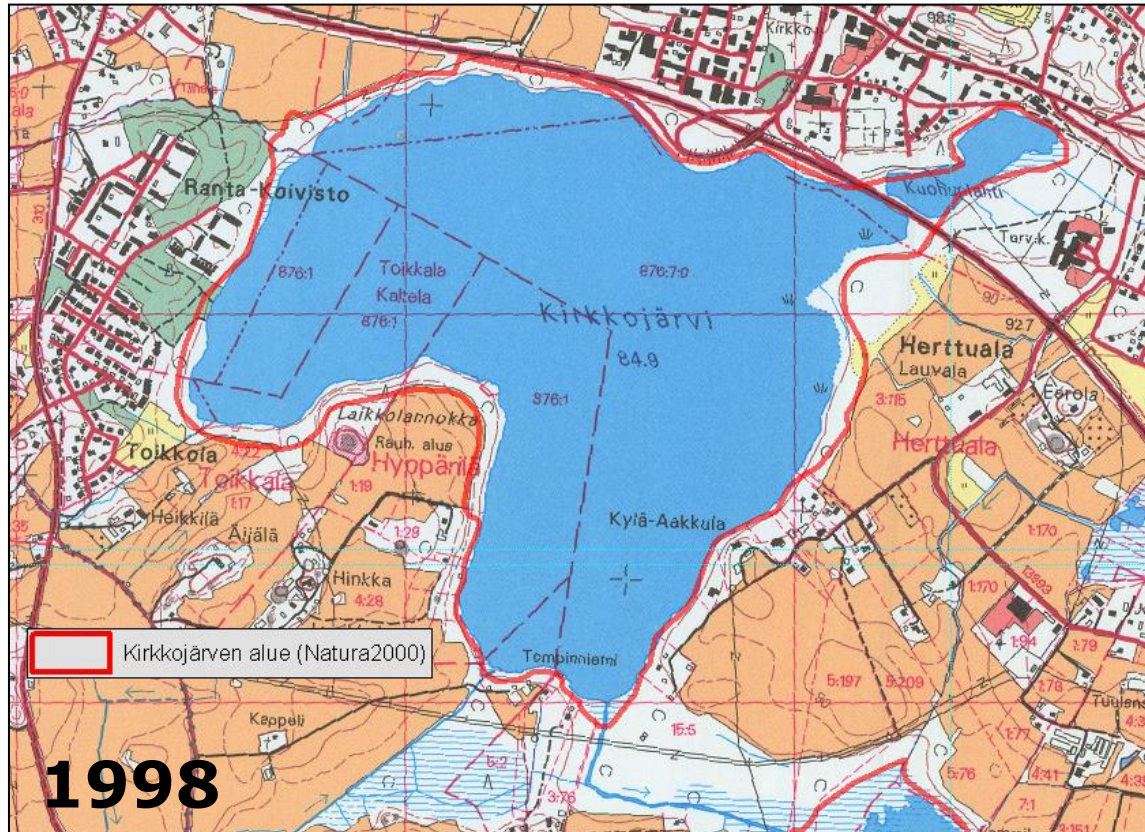
Natura-alueen läheisyydessä kasvu on keskittynyt Ahulin pohjoispuolelle (Suntinmäki) ja Taivallamin luoteispuolelle (Jokioinen).

Natura-alueen ympäristössä väestö on vähentynyt hieman 2010-luvulla.

MAANKÄYTÖN MUUTOKSET 1998–NYKYHETKI

Kirkkojärvi

Vain vähäisiä muutoksia on tapahtunut. Yksi asuinrakennus on rakentunut Laikkolannokkaan (#1).

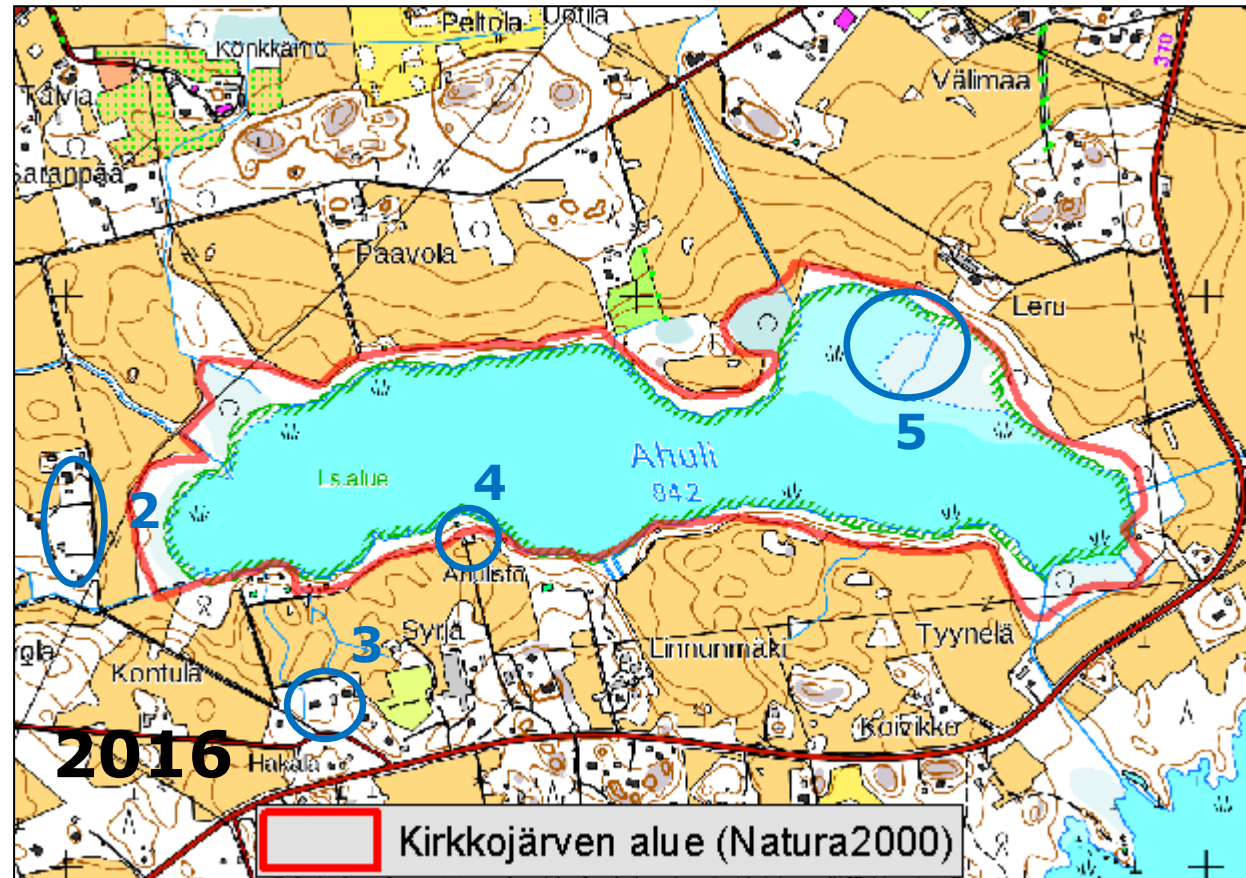
Kirkkojärven luontopolku on rakennettu v. 1996 (puuttuu kartasta). Toikkolassa yksi niittyalue on metsittynyt,

RAMBOLL

Herttualan alueella osa niityistä metsittynyt, vastaavasti uusia niittyjä syntynyt. Eteläpään rantametsään on syntynyt muutamia polkuja. Peruskarttaan merkityssä rantaviivassa ei ole tapahtunut muutoksia.

MAANKÄYTÖN MUUTOKSET 1998–NYKYHETKI

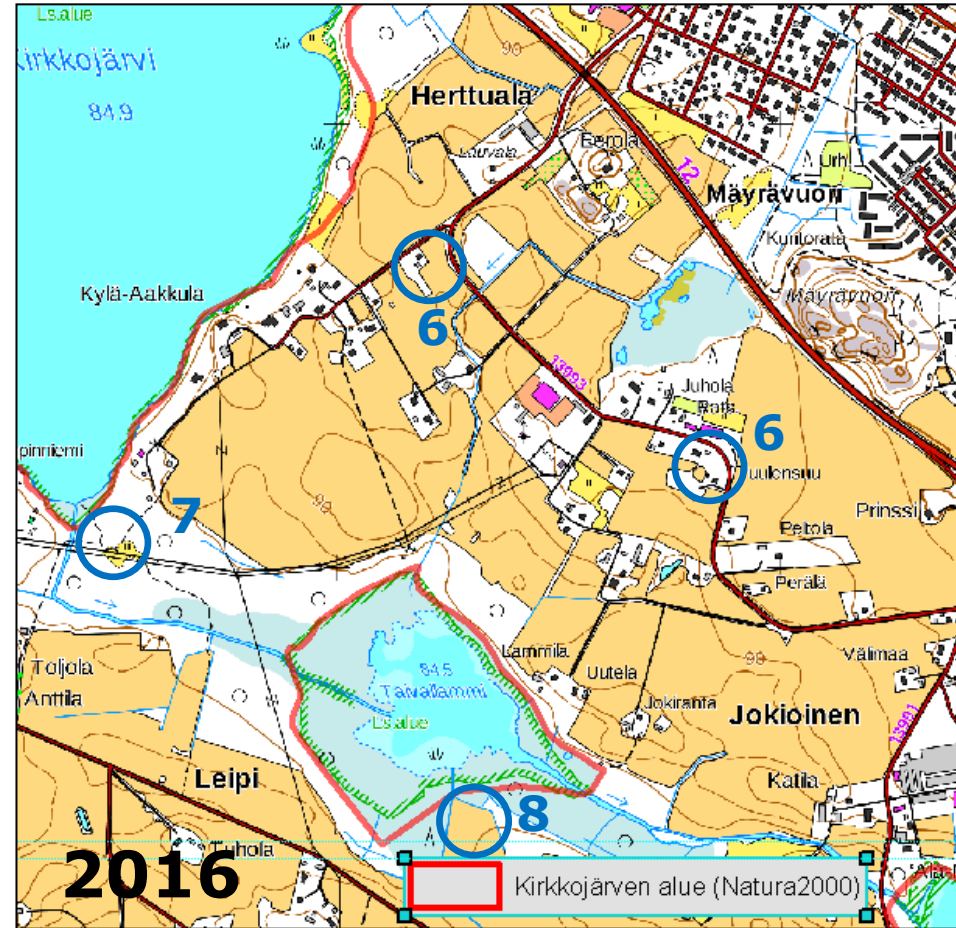
Ahuli

Muutamia uusia asuintaloja on rakennettu länsi- ja lounaispuolelle (#2, #3), yksi uusi loma-asunto rantaan (#4). Koillisrannan rantaluhdan raja on muuttunut umpeenkasvun vuoksi (#5).

MAANKÄYTÖN MUUTOKSET 1998–NYKYHETKI

Taivallammalla – Herttualan pellot - Jokioinen

Vain vähäisiä muutoksia on tapahtunut.

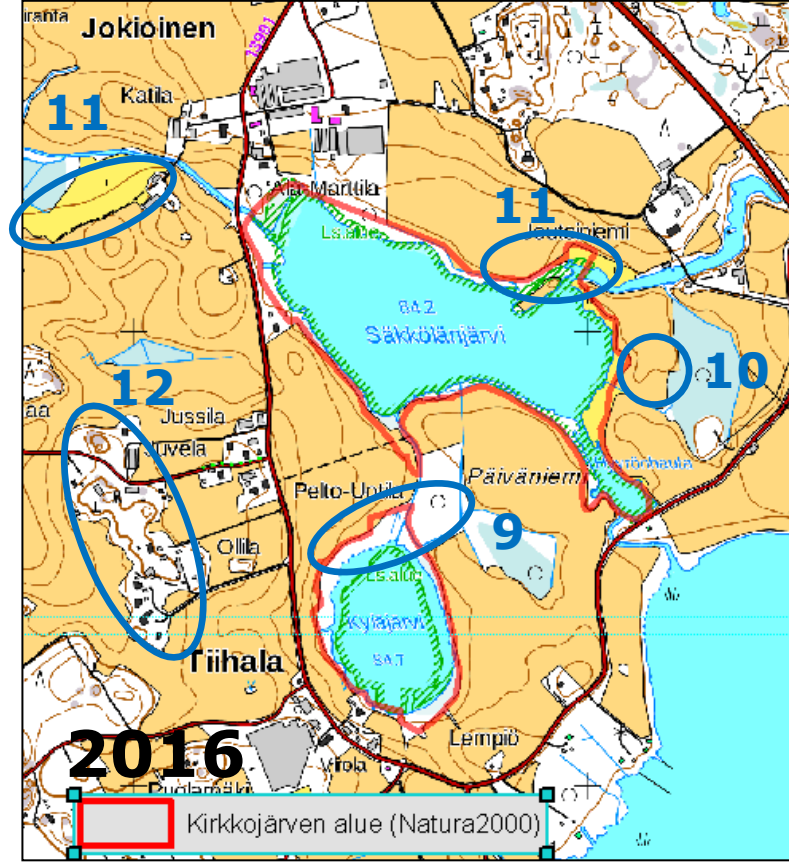
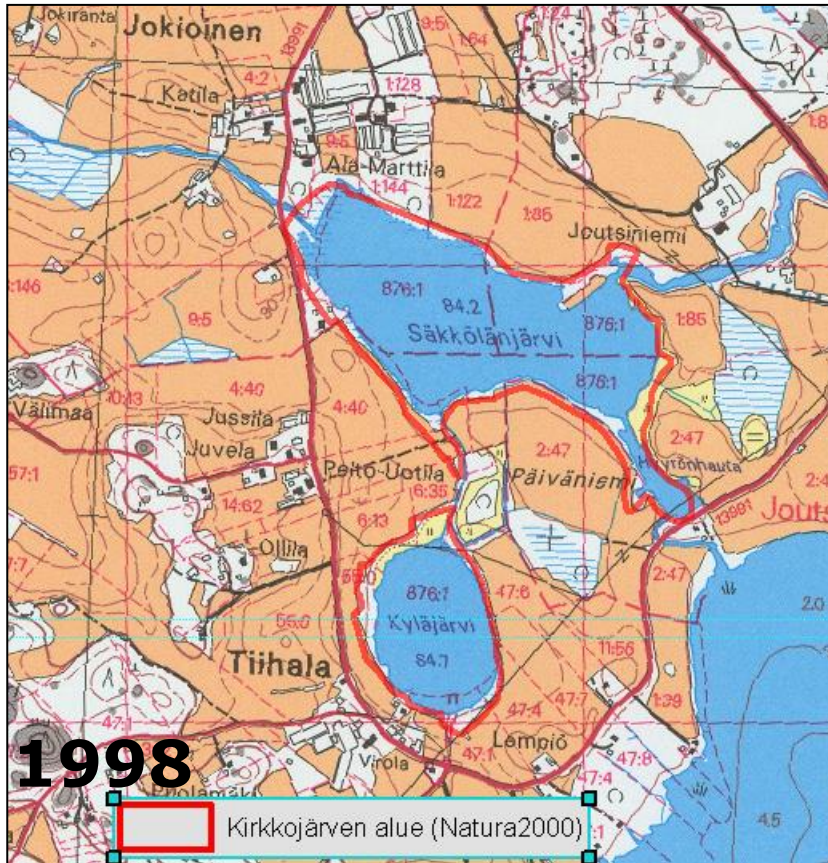
Herttualan peltoalueelle ja Jokioisiin on rakennettu kaksi taloa (#6).

Taivallammin länsipuolelle voimalinjan alle on raivattu niittylohko (#7), etelärannalle peltolohko (#8).

Umpeenkasvua ei ole havaittavissa peruskarttaan merkityn rantaviivan perusteella.

MAANKÄYTÖN MUUTOKSET 1998–NYKYHETKI

Säkkölänjärvi - Kyläjärvi

Vain vähäisiä muutoksia on tapahtunut.

Kyläjärven rantaniityissä tapahtunut pensoittumista (#9), Säkkölänjärven itäpuolella yksi niitty on otettu viljelyyn (#10), länsi- ja koillispuolella peltoa on muuttunut niityksi (#11). Osa niitty-/peltomuutoksista voi johtua tulkintaeroista, ei todellisista maankäytön muutoksista.

Tiihalaan on tullut uutta asutusta metsäiselle alueelle ja yksi uusi taloille johtava pihatie (#12).

Yhteenvedo Kirkkojärven Natura-alueen maankäyttömuutoksista ja niiden vaikutuksista vuodesta 1998 vuoteen 2016:

- Väestömäärän muutos 1995–2014: 2 km säteellä +20 %, 1 km säteellä 12 %. 2010-luvulla väestö on vähentynyt 1 km säteellä Natura-alueesta. Väestömäärän ja taajama-alueiden muutoksien haitallisista vaikutuksista linnustoarvoille ei ole viitteitä.
- Uuden rakentamisen vuoksi häiriö linnustolle on saattanut lisääntyä Ahulin länsipuolella ja Tiihalassa Kyläjärven länsipuolella. Näille alueille ei ole rakentunut merkittävää uutta tiestöä tai polkuja, joten liikkuminen pelloilla ei todennäköisesti ole lisääntynyt sulan maan aikana.
- Uusia maanteitä, merkittäviä teollisuusrakennuksia tai muita pistemäisiä häiriölähteitä ei ole rakentunut.
- Viljellyn peltoalueen ja niittyjen alan muutokset ovat vähäisiä. Muutoksia ei ole tapahtunut linnuston kannalta tärkeimmillä Kylä-Aakkulan, Leipin ja Tiihalan peltoalueilla.
- Vesialueen täyttöjä ei havaittu. Peruskartassa esitetyssä vesistöjen rantaviivassa muutoksia on ainoastaan Ahulin koillisrannalla, missä muutos johtuu luontaisesta umpeenkasvusta.
- Toteutuneet maankäyttömuutokset eivät ole heikentäneet Natura-suojeluperusteena olevia luontotyyppejä.

